

Sygn. Akt XVII AmE 407/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2021 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Jolanta Stasińska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2021 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Z.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o stwierdzenie nadpłaty

na skutek odwołania (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Z. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 17 października 2018 roku, Nr (...). (...)(...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Z. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 407/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 17 października 2018 r., numer (...). (...)(...), na podstawie art. 75 ust. 4a w związku z art. 2 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.) oraz art. 34 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, 650, 685, 771, 1000, 1356, 1629 i 1637) i w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. z 1998 r. Nr 60, poz. 387, z późn. zm.) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 3 lipca 2018 r. przedsiębiorstwa (...) S.A. z siedzibą w Z. o stwierdzenie nadpłaty wniesionej opłaty koncesyjnej z tytułu koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 1 września 2016 r., Nr (...)/MSa, w wysokości 155 309, 00 zł (słownie: sto pięćdziesiąt pięć tysięcy trzysta dziewięć złotych, 00/100) oraz zwrot nadpłaty wraz z oprocentowaniem, postanowił odmówić stwierdzenia nadpłaty.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Z. zaskarżając ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

1. § 4 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. 1998 Nr 60, poz. 387, dalej jako „rozporządzenie w sprawie opłat”) poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że koncesjonariusz, który w roku poprzedzającym udzielenie nowej koncesji uzyskał przychód ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej koncesją, jest zobowiązany do wniesienia opłaty koncesyjnej w terminie określonym w §4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie opłat, także w przypadku, gdy przychód ten osiągnięty został z prowadzenia działalności gospodarczej objętej koncesją wygasłą z okresem obowiązywania bezpośrednio poprzedzającym okres obowiązywania nowej koncesji oraz był podstawą do obliczenia opłaty koncesyjnej uiszczanej na podstawie wygasłej koncesji, co skutkowało odmową ze strony pozwanego stwierdzenia na podstawie art. 75 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., dalej: „o.p.”) nadpłaty opłaty koncesyjnej uiszczanej przez powoda, podczas gdy prawidłowa wykładnia § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie opłat prowadzi do wniosku, że we wskazanym przypadku przepis ten nie ma zastosowania, a w konsekwencji uiszczona przez powoda w dniu 17 lipca 2017 r. opłata jest nienależną i stanowi nadpłatę w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 o.p.,

2. art. 7a § 1 k.p.a. poprzez brak jego zastosowania i rozstrzygnięcia wątpliwości co do treści § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie opłat na korzyść podmiotu, któremu ma zostać odebrane uprawnienie, podczas gdy zastosowanie wskazanej normy wymaga uznania, że dokonana przez powoda zapłata opłaty koncesyjnej na podstawie § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie opłat jest nienależna i stanowi nadpłatę w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 o.p.

Mając powyższe na względzie wniósł o:

1. zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez stwierdzenie zgodnie z wnioskiem powoda z dnia 3 lipca 2018 r. nadpłaty, w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 o.p. oraz art. 72 § 2 pkt 1 o.p., kwoty 155.309,00 zł uiszczonej przez powoda dniu 17 lipca 2017 roku, na którą składa się 146.118,00 zł tytułem zapłaty opłaty koncesyjnej, wnoszonej na podstawie § 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie opłat oraz 9.191,00 zł tytułem odsetek za zwłokę w zapłacie powyższej opłaty,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 3 lutego 2015 r., Nr (...) /MSa Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) udzielił wnioskodawcy (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Z. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą na okres od dnia 5 lutego 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. /k. 17-19 akt adm./

W dniu 31 marca 2016 roku (...) S.A. dokonał wpłaty kwotę 146.118,00 zł tytułem: „Koncesja (...) .M.. /k. 13, 24 akt adm./

Na wniosek, który wpłynął do Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 20 lipca 2016 r. zostało wszczęte postępowanie w sprawie udzielenia (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Z. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą. Pismo to złożone zostało przez Wnioskodawcę po terminie określonym w art. 39 ustawy - Prawo energetyczne, a więc później niż na 18 miesięcy przed wygaśnięciem ww. koncesji. /okoliczności bezsporne/

Decyzją z dnia 1 września 2016 r., Nr (...) /MSa, Prezes URE, udzielił koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą na okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. /k. 20-22 akt adm./ W zawiadomieniu o udzieleniu koncesji

z dnia 1 września 2016 r., Nr (...), Wnioskodawca został zawiadomiony o udzieleniu koncesji i poinformowany, że jest zobowiązany do wniesienia opłaty z tego tytułu. /k. 23 akt adm./

Pismem z dnia 30 czerwca 2017 r. znak: (...). (...) (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki poinformował Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w O. o istnieniu wymagalnej należności z tytułu opłaty, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220 ze zm.) w związku z udzieleniem na wniosek (...) S. A. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, decyzją z dnia 1 września 2016 r. Nr (...) /MSa. /okoliczność bezsporna/

W następstwie powyższego, Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w O. pismem z dnia 11 lipca 2017 r. znaki: (...) - (...) (...) i BA: (...) poinformował Wnioskodawcę o przedłużeniu do dnia 11 września 2017 r. terminu zakończenia sprawy w sprawie zwrotu gwarancji bankowej Wnioskodawcy. /k. 15 akt adm./

W dniu 17 lipca 2017 r. Wnioskodawca dokonał zapłaty opłaty koncesyjnej, o której mowa w ww. pismach: Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 czerwca 2017 r. znak: (...). (...) (...) i Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w O. z dnia 11 lipca 2017 r. znaki: (...) - (...) (...) i BA: (...). w kwocie 146.118 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 9.191 zł, łącznie 155.309 zł. W tytule operacji przelewu Wnioskodawca podał: „Koncesja (...)”. /k. 16 akt adm./

W dniu 6 lipca 2018 r. do Urzędu Regulacji Energetyki wpłynął wniosek z dnia 3 lipca 2018 r., przedsiębiorstwa (...) S.A. z siedzibą w Z. (zwanego dalej „Wnioskodawcą”) o stwierdzenie nadpłaty w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 oraz art. 72 § 2 pkt 1 Ordynacji podatkowej, kwoty 155.309 zł (słownie: sto pięćdziesiąt pięć tysięcy trzysta dziewięć złotych, 00/100) oraz o zwrot nadpłaty wraz z oprocentowaniem, o którym mowa w art. 78 § 1 w związku z art. 78 § 3 pkt 3 i w związku z art. 77 § 1 pkt 2 na rachunek bankowy Wnioskodawcy. /k. 1-12 akt adm./

Pismem z dnia 12 lipca 2018 r. Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu prowadzonego postępowania i przysługującym mu prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego jak również o prawie do złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień w terminie 7 dni. /k. 26, 27 akt adm./

Przedsiębiorca w wyznaczonym terminie nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia. /okoliczność bezsporna./

W dniu 17 października 2018 r. Prezes URE wydał decyzję numer (...). (...) (...). /k. 28-31 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosowanie do treści art. 34 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 650, 685, 755, 771, 1000, 1356, 1629, 1637) przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczne opłaty do budżetu państwa, obciążające koszty jego działalności.

Rada Ministrów, w myśl delegacji zawartej w ust. 3 wskazanego wyżej przepisu, określiła w rozporządzeniu z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa URE corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, wysokość oraz zasady wnoszenia i obliczania opłaty (Dz.U. z 1998 r., Nr 60, poz. 387).

Stosownie do § 1 ust. 1 ww. Rozporządzenia, wysokość corocznej opłaty, wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego, uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie jego działalności objętej koncesją,

osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz współczynników opłat, z zastrzeżeniem § 2. Współczynniki opłat, o których mowa w ust. 1, określone zostały w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia.

Dalej wskazać należy, iż z treści §4 ust. 1 Rozporządzenia wynika, że opłatę wnosi się w terminie do 31 marca każdego roku, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. W treści zaś ust. 2 wskazano, że przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji z urzędu, wnosi pierwszą opłatę w terminie do 30 dni od dnia wydania koncesji. Zgodnie z ust. 3, w terminie określonym w ust. 2 pierwszą opłatę wnosi także przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.

Zasadniczo to przedsiębiorstwo energetyczne oblicza wysokość opłaty - § 3 Rozporządzenia i jest ono obowiązane udokumentować prawidłowość obliczonej opłaty oraz przedstawić Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki dane stanowiące podstawę jej obliczenia.

Obowiązek wnoszenia opłat koncesyjnych wyznaczony jest przez sam fakt posiadania ważnej koncesji i obliguje do uiszczenia opłaty koncesyjnej, bez względu na faktyczne wykonywanie działalności koncesjonowanej. Dlatego też zasadnie przyjął pozwany, że dla powstania obowiązku wniesienia przedmiotowej opłaty koncesyjnej od koncesji udzielonej w 2016 roku i ustalenia jej wysokości istotna jest wysokość przychodów osiągniętych w roku poprzedzającym udzielenie przedmiotowej koncesji. Prezes URE prawidłowo przyjął, że powód, jako podmiot który uzyskał koncesję w 2016 roku, tj. w dniu 1 września 2016 roku winien uiścić opłatę w terminie 30 dni od dnia jej udzielenia. Sposób określenia wysokości uiszczanej opłaty tj. w kwocie 146.118,00 zł jest w ocenie Sądu prawidłowy, gdyż opiera się o wspomnianą wyżej treść § 4 ust. 3 rozporządzenia oraz z uwzględnieniem treści § 1 i 2 rozporządzenia, tj. w oparciu o przychody z działalności koncesyjnej w 2015 roku, gdyż taka była prowadzona. Dodać należy, że obowiązek uiszczenia przedmiotowej opłaty wynika z treści art. 34 – Prawa energetycznego, w którym wyraźnie stwierdzono, że coroczne opłaty do budżetu państwa, obciążające koszty jego działalności (opłaty koncesyjne) wnosi przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja. Na podkreślenie wymaga zatem sam fakt udzielenia koncesji. W niniejszej sprawie należy też podkreślić, że koncesja udzielona powodowi w dniu 3 lutego 2015 roku wygasła wraz z upływem wskazanego w jej treści okresu jej obowiązywania tj. w dniu 31 grudnia 2016 roku, natomiast powód wystąpił z wnioskiem o udzielenie kolejnej koncesji w dniu 20 lipca 2016 roku. Powyższe oznacza, że koncesja z dnia 3 lutego 2015 roku wygasła, a powód uniemożliwił pozwanemu przedłużenie okresu jej obowiązywania. Niewątpliwie powód nie skorzystał z możliwości złożenia wniosku o przedłużenie powyższej koncesji w trybie art. 39 ustawy – Prawo energetyczne. Ponad wszelką wątpliwość, nie zachodzi zatem jakakolwiek kontynuacja działalności koncesjonowanej, do której powód nabył prawo wraz z wydaniem decyzji koncesyjnej z dnia 3 lutego 2015 roku. Niewątpliwie, koncesja z dnia 1 września 2016 roku jest nową koncesją wydaną na wniosek, której uzyskanie było konieczne do dalszego prowadzenia działalności koncesyjnej, a w związku z tym powód winien był uiścić pierwszą opłatę koncesyjną płatną w terminie 30 dni po uzyskaniu koncesji na wniosek, co też uczynił, albowiem w dniu 17 lipca 2017 roku uiścił opłatę w wysokości 146.118,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 9.191,00 zł (czyli łącznie kwotę 155.309,00 zł) na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki (k. 16, 28 akt adm.). Z powyższych względów mylnie powód przyjął, że interpretacja dokonana przez Prezesa URE skutkuje faktycznie dwukrotnym obciążeniem przedsiębiorcy z tego samego tytułu oraz, że w niniejszej sprawie zachodzi tożsamość pomiędzy uiszczoną przez skarżącego opłatą z tytułu koncesji w 2015 r. uiszczoną za koncesję (...), nr (...)/MSa, a opłatą z tytułu koncesji nr (...)/MSa. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie wyroku z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie o sygn. akt VII AGa 2250/18: „Różnicowanie wyzwań administracyjnych, wiążących się z rozpoznaniem wniosku o udzielenie nowej koncesji i przedłużenie dotychczasowej, uzasadnia różnicowanie kosztów opłat koncesyjnych ponoszonych przez przedsiębiorców, którzy wstąpili z takimi wnioskami.” W odniesieniu do podnoszonych przez powoda wątpliwości interpretacyjnych przepisów rozporządzenia w relewantnym zakresie, należy podzielić pogląd w powołanym wyżej wyroku, w którym Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że: „ (...) za źródło obowiązku uiszczenia przedmiotowej opłaty należy uznać art. 34 ust. 1 Pe, a z przedstawionych już względów, nie ma podstaw by utrzymywać, iż z treści rozporządzenia wynika, iż dokonuje ono niedopuszczalnej ingerencji w charakter tej daniny.” Tym samym, wezwanie pozwanego do uiszczenia opłaty od koncesji z dnia 1 września 2016 roku było uzasadnione. Należy tu podkreślić, że

uiszczona przez powoda opłata w wysokości 146.118,00 zł w dniu 31 marca 2016 roku (k 13, 24 akt adm.) dotyczyła innej koncesji. W związku z tym prawidłowe było obliczenie przedmiotowej opłaty koncesyjnej z tytułu z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa URE nr (...)/MSa z dnia 1 września 2016 r. i uiszczenie jej przez powoda w dniu 17 lipca 2017 roku wraz z odsetkami.

Wobec powyższego, zasadnie pozwany przyjął w zaskarżonej decyzji, że wniosek powoda z dnia 3 lipca 2018 roku o stwierdzenie nadpłaty był niezasadny. W konsekwencji uzasadnione było odmówienie stwierdzenia nadpłaty w decyzji z dnia 17 października 2018 roku. Zasadnie wskazał pozwany w zaskarżonej decyzji, że nie sposób uznać, iż wnioskodawca realizując wynikający z powszechnie obowiązujących przepisów obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej za udzielenie koncesji, zapłacił nienależny podatek. W związku z tym zasadnie przyjął pozwany, że w niniejszej sprawie nie zachodzi przypadek nadpłaty, o którym mowa w treści art. 72 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu rozstrzygnięto zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że na koszty należne pozwanemu jako wygrywającemu przedmiotowy spór, złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego pozwanego w wysokości 720 zł.

Sędzia SO Jolanta Stasińska